

PAPER DETAILS

TITLE: Amerikan Dis Politikasi ve Dinsel Imgeler Baglaminda "Messiah" Dizisinin Incelenmesi

AUTHORS: Pinar BASMACI

PAGES: 263-280

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1881696>

Amerikan Dış Politikası ve Dinsel İmgeler Bağlamında “Messiah” Dizisinin İncelenmesi

Pınar BASMACI*

Öz

Atfedilen anlamlar ve beklenen kişiler farklı olsa da üç büyük din olarak kabul edilen Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam’da Mesih inancı bulunmaktadır. Yeni bir çağ başlatmak için geleceğine inanılan Mesih ile birlikte tüm kötülüklerin sona ereceği ve dünyaya güzelliklerin hâkim olacağı düşünülmektedir. En başından beri Tanrı ile birlikte olduğuna inanılan Mesih’in önemi Yahudilik ve Hristiyanlık dininde çok büyüktür. Yahudilikte Mesih’in Davud, Hristiyanlık’ta ise İsa olduğuna inanılmakla birlikte, gelecek olan Mesih’in dünyayı kurtaracağı düşünülmektedir. İslam’da ise kurtarıcı imgesi yer almamakla birlikte, Hristiyanlık’taki gibi Mesih’in İsa olduğu kabul edilmektedir. Bu bağlamda Mesih kavramının ana temasını oluşturduğu Messiah dizisinin ele alındığı çalışmada, Mesih imgesinin dizide dinsel kodlar bağlamında ele alınıp alınmadığını ortaya koymak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Mesih’e dair nasıl bir temsiliyetin olduğunu saptamak da çalışmanın problemidir. Çalışmanın örneklemini ise dizinin tüm bölümleri oluşturmaktadır. Betimsel analiz yönteminin kullanıldığı çalışmada, dizi Mesih kavramı ile Amerikan dış politikası bağlamında irdelenmiştir. Bu perspektifle, dizide yeni bir Mesih imgesinin yaratıldığı ve bu Mesih’in dinsel bir simgeden ziyade, kökeni özgürlüğe dayanan ve ideal hale getirilen ancak hiçbir zaman uygulanmayan Amerikan dış politikasının, gerçeğe aktarımını ortaya koyan bir temsil olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Mesih, Yahudilik, Hristiyanlık, İslam, Amerikan Dış Politikası

The Examination of the “Messiah” Series in the Context of American Foreign Policy and Religious Images

Abstract

Although the attributed meanings and expected persons are different, there is a belief in the Messiah in Judaism, Christianity, and Islam. Although it is believed that the Messiah is David in Judaism and Jesus in Christianity, it is thought that the coming Messiah will save the world. Although there is no savior image in Islam, it is accepted that the Messiah is Jesus, as in Christianity. In this context, the study aims to reveal whether the Messiah image is discussed in the context of religious codes in the series, in which the Messiah series is the main theme of the concept of Christ. It is also the problem of the study to reveal what kind of representation there is for Christ. The sample of the study consists of all parts of the series. In the study, in which the descriptive analysis method was used, the series was examined in the context of the concept of Messiah and American foreign policy. With this perspective, it has been concluded that a new image of Christ was created in the series and that this Christ is a representation that reveals the realization of the American foreign policy, which was based on freedom and idealized but was never implemented, rather than a religious symbol.

Keywords: Messiah, Judaism, Christianity, Islam, American Foreign Policy

ATIF: Basmacı, P. (2021). Amerikan dış politikası ve dinsel imgeler bağlamında “Messiah” dizisinin incelenmesi. *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi (MEDİAD)*, 4(2), s. 263-280.

Giriş

Mesih inancının konu edinildiği *Messiah* dizisinin ele alındığı çalışmada, dizide ortaya konan Mesih imgesi irdelenmiştir. Konunun seçilme nedeni dizinin yayınlandığında çok tartışılması ve gelen tepkiler üzerine yayınlandığı platform olan Netflix’in dizi iptal etme kararı almasıdır. Ayrıca diziyle ilgili sınırlı çalışma olması da çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu bağlamda Mesih’in dinsel kodlar çerçevesinde irdelenip irdelenmediğini tespit etmek çalışmanın amacını oluştururken; sorunsalını da Mesih’e dair nasıl bir sunumun ortaya konduğu oluşturmaktadır. Örneklemler olarak dizinin tüm bölümleri, başka bir deyişle tüm evren seçilmiştir. Bu doğrultuda da yayınlanan 10 bölüm incelenmiştir. Betimsel analiz yöntemi kullanılan çalışma, Mesih kavramı ile Amerikan dış politikası temel alınarak çözümlenmiştir. Çalışmada irdelenen sorular ise şu şekildedir:

- Araştırma Sorusu 1: Dizide Mesih hangi dinin temsilcisidir?
- Araştırma Sorusu 2: Amerikan dış politikasıyla ilintili sahnelerde öne çıkan unsurlar nelerdir?
- Araştırma Sorusu 3: Dizideki temsiller gerçeklikle bağdaşmakta mıdır?
- Araştırma Sorusu 4: Dizide Mesih nasıl konumlandırılmaktadır?

Bu noktadan hareketle de çalışmada öncelikle Mesih kavramından, sonrasında Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam’daki Mesih inanışlarından bahsedilecektir. Ardından, dizinin Amerikan yapımı olması ve Amerikan dış politikasıyla bağlantılı sahnelerin olmasından dolayı Amerika ve dış politikasına da değinilecektir. Sonrasında dizi, dinsel imgeler ve Amerikan dış politikası bağlamında analiz edilecektir. Sonuç bölümünde ise elde edilen bulgular tartışılacaktır. Fakat tüm bunlardan önce, *Messiah* dizisinin tartışıldığı yazılara yer vermemek çalışmayı eksik kılacağından öncelikle kısaca söz konusu yazılardan bahsedilecek, daha sonra literatüre geçilecektir.

Bu bağlamda Poorthuis (2020, s. 11), *Messiah* dizisini incelediği çalışmasında, Mesih ile İncil’deki İsa arasındaki benzerliğin kuvvetli olduğunu söylemektedir. Poorthuis, İsa’nın Mesih tasvirinin, İsa’nın zihinsel sağlığı hakkında şüpheler, mucizeler yapamama, kaçamak ve esrarengiz cevaplar, sosyal olarak yıkıcı unsurlar gibi Hristiyanların bile aşına olmadığı yönleri içerdiğini belirtmektedir. Ayrıca Hristiyanlığın yanı sıra Amerikan siyasetine yönelik de eleştirinin olduğunu ve aynı şekilde, İsrail siyaseti ile radikal İslam’ın da eleştirildiğini eklemektedir.

Başka bir yazı da Mesih dizisinin iptal edilmesine dairdir. Yazıda, İncil’den üretilen Mesih’in, din, inanç ve politika arasındaki çizgileri araştırdığı bilgisi yer almaktadır. Dizide CIA görevlisinin, Mesih’in bir dolandırıcı mı yoksa ilahi bir varlık mı olduğunu ortaya koymayı amaçladığı belirtilmektedir. Fakat dizinin bazı tartışmalara ve tepkilere neden olduğu, bu yüzden de change.org üzerinden dizi boykot çağrılarının olduğu, ayrıca Ürdün Kraliyet Film Komisyonu’nun, dizinin Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkede gösterilmemesini istediği yazmaktadır (Andreeva, 2020).

Türkiye’de yayınlanan bir yazıda ise Mesih ile ilgili üç argüman ortaya atılmaktadır: Karakterin İsa eew-Mesih olduğu, illüzyonist bir şarlatan olduğu ya da sahte Mesih Deccal olduğu. Yazıda, Mesih’in kum fırtınasında yemeden içmeden vaaz verdiği, yaralanan çocuğu dokunarak iyileştirdiği, kasırganın ortasında ayakta kaldığı, insanlar üzerindeki güçlü etkisi, su üzerinde yürümesi ve ajanları dirilttiği için Mesih İsa olabileceği söylenmektedir. Bununla birlikte, doğa olaylarının rastlantısal olabileceği, net cevaplar veremediği, amcasının illüzyonist olması, akıl hastanesinde tedavi görmesi ve teröristle olan bağı dolayısıyla illüzyonist bir şarlatan olabileceği belirtilmektedir. Öte yandan ise ilk olarak Şam’da ortaya çıkması, hitabet yeteneği, kederli görüntüsü, dünyayı dolaşmaya başlaması, illüzyonlar ile insanları şaşırtması, tüm dünyanın onu duyması, Yahudi asıllı bir aileden gelmesi ve ölülerini diriltmesi ile de Mesih Deccal olabileceği ifade edilmektedir. Yazının sonunda ise bu argümanlardan yola çıkılarak, Mesih’in, Deccal olduğu iddia edilmektedir (Keleş, 2020).

Bir başka yazıda da Mesih’in, Hz. Muhammed tarafından tarif edilen Mesih tiplmesine uygun olarak, uzun saçlı, esmer, orta boylu ve sarı elbiseli olduğu belirtilmektedir. Fakat bunun yanı sıra Mesih olarak ortaya konan karakterin Mesih değil, Deccal olduğu savunulmaktadır. Çünkü Mesih karakteri dizide “Ben şeytanın gözünün içine baktım” demek, insanlara kutsal metinlere dönmelerinin onları kurtarmayacağını söylemek, Tanrı’nın tufan istediğini belirtmek, ölülerini diriltmek ve kendisini Mesih olarak nitelendirmemektedir (www.kaanintavsiyesi.com).

Söz konusu iddialara karşı Güleroğlu (2020) ise yazısında, Mesih’in Deccal olduğu fikrine karşı çıkarak, dizideki yapıcı ve uyarıcı mesajların görmezden gelindiğini savunmaktadır. Mesih’in herhangi bir dinle ilişkilendirilmediğini, bu yüzden de İslam karşıtı olmadığını veya Hristiyanlığı ya da Museviliği övmediğini söylemektedir. Bunun yanı sıra herhangi bir dinin, peygamberin veya kutsal kitabın da eleştirilmediğini ekleyen Güleroğlu, son olarak da Mesih karakterinin, insanların ihtiyacı olan sevgiyle yüklü olduğunu ve dizinin en önemli mesajının dünya barışı olduğunu iddia etmektedir.

Son olarak Koç ve Güler (2021, s. 81), dizinin Mesih'in dönüşümünü mü yoksa Mesih'in dönüşünü mü ele aldığını sorguladıkları çalışmalarında, dizinin, dinin ideolojik tarafına vurgu yaptığını ve bu bağlamda da dinin ayrıştırıcı ve birleştirici özelliğinin altını çizdiğini söylemektedirler. Ayrıca dizinin din ve inançları tartışarak, yeni bir din ile söylem düzeni kurduğunu belirtmektedirler. *Messiah* dizisiyle ilgili yazılanlara değinildikten sonra, dizinin Mesih söylemi üzerine kurulu olmasında ötürü öncelikle Mesih inancından bahsedilecektir.

1. Mesih İnancı

Geleceğe dair konuları baz alan apokaliptik metinlerin temel düşüncelerinden biri, yeni bir çağ başlatmak için Mesih geleceği düşüncesidir (Aygün, 2019, s. 232). Kelime olarak ele alındığında ise Aramice Meşîha ve İbranice Meşiah olan Mesih kelimesi Arapça kökenlidir ve “*elle sıvazlamak, boyutunu anlamak için eli bir şeyin üzerine koymak, el sürmek, yağla mesh etmek, yağ sürmek*” anlamlarına gelmektedir (Waardenburg, 2004, s. 306).

Bununla birlikte Mesih kelimesi, kral ve kâhin anlamlarına da gelmekte ve Eski Antlaşma ön bildirilerinde vadeliden kral ile baş kâhinin İsa olduğuna işaret edilmektedir (McDowell ve Larson, 2013, s. 22). Fakat öte yandan Mesih inancının ilk olarak ne zaman ve nasıl ortaya çıktığı tespit edilememektedir (Akben, 2007, s. 6).

Öz olarak Mesih'i, ahir zamanda dünyaya gelerek, yeryüzünü hâkimiyeti altına alacak bir lider olarak tanımlamak mümkündür (Akben, 2007, s. 5). Mesih ayrıca, ete bürünmüş sözdür ve “Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı” ile de Mesih'in her zaman Tanrı ile birlikte olduğu ortaya çıkmaktadır (McNeill, t.y., s. 59).

Yahudi ve Hristiyan inancında Mesih, kurtarıcıya işaret ederken; Mesih'in, Tanrı ile inanmayanları barıştırmak için geleceğine inanılmaktadır (Aygün, 2019, s. 228; McNeill, t.y., s. 8). Hristiyanlık ve Yahudilik'te Mesih ve İslamiyet'te ise Mehdi inancı vardır. Mesih inancı bilhassa Hristiyanlık ile Yahudilik'te önem arz etmektedir (Fıgıllı, 1982, s. 179).

Mesih'in Yahudi apokaliptik metinlerinde, askeri bir kişilikte olduğu ve insanoğluna benzediği ifade edilmekte, ancak aynı zamanda tekrardan dirilmek gibi üstün özellikler de Mesih'e yüklenmektedir (Aygün, 2019, s. 233). Bu bağlamda Irenaeus'a göre, eskiden görülen Tanrı, Mesih'ten başkası değildir ve bunun anlamı, Oğul'un Tanrılığı için mücadele ederken Baba'yı dışlamak değildir. Kutsal Kitap'ta yazılanların amacı aynıdır. Mesih, yaşayanların Baba'sıyla birlikte Tanrı'dır (McNeill, t.y., s. 74).

Bununla birlikte, apokaliptik metinlerde Mesih'in gelişinden öncesi, ahlaksızlığın, dinsizliğin ve kötülüğün çok arttığı bir dönem olarak anlatılmaktadır. Mesih'in ise tüm bu kötülükleri ortadan kaldıracığına inanılmaktadır. Ayrıca tüm dini inanışlarda Mesih'in karşısına bir kötülük figürü resmedilmektedir. Mesih'in söz konusu kötü güçlerle mücadele ederek, yeneceği düşünülmektedir. Yahudilik inancında bu kötü güç Beliar ve Hristiyanlık'ta Antichrist'dir (Aygün, 2019, s. 237). Müslümanlıkta ise Deccal'dir. Mesih inancından kısaca bahsedilen bu başlığın ardından, Yahudilik, Hristiyanlık ve Müslümanlıktaki Mesih anlayışları ayrı ayrı ele alınacaktır. Bu yüzden sonraki başlıkta Yahudilik'teki Mesih anlayışı irdelenecektir.

1.1. Yahudilik'te Mesih

Yahudilik'te güçlü bir inanç olan Mesih inancı, ileride gelecek olan kurtarıcıya işaret etmektedir. Yahudi inanışa göre beklenen Mesih henüz gelmemiştir (Waardenburg, 2004, s. 306). Bu inançta Mesih ayrıca yağlanmış, kutsanmış ve seçilmiş kişiye işaret etmektedir (Akben, 2007, s. 8). Bu bağlamda da yağlanmanın bir ritüel olduğu Yahudilikte, bu ritüel krallar için de yapılmaktaydı ve böylece kral kutsallık kazanarak, Tanrı'nın halkını Tanrı'nın adına yönetme yetkisine sahip olmaktadır (Russell, 1964, s. 304). Daha başka bir deyişle de krallara da Mesih'in özellikleri atfedilmekte ve krallar, Tanrı'nın yansıması olarak kabul edilmektedir.

Geleceğine inanılan Mesih'in ise Hz. Musa'nın, İsrailoğullarını sıkıntıdan kurtaran ve dini simgeleyen en önemli figür olmasına rağmen, Davud olduğuna inanılmaktadır. Bu yüzden Yahudi inancında Davud, ideal kral ile Mesih modelidir (Aygün, 2019, s. 228). Ayrıca Mesih'in, bakire bir kızıdan doğarak, adının İmmanuel olacağı ve doğumunu Mikail'in ilan edeceğine inanılmaktadır (Sarıkçıoğlu, 2002, s. 278).

Fakat Mesih'den önce İlyas Peygamber'in geleceğine inanan Yahudiler, İlyas'ın, Mesih'in gelmesinden üç gün önce Filistin dağlarında görüneceğini ve Mesih'in gelişini müjdeleyeceğini düşünmektedirler. Gelirken kutsal suyu, kudret helvasını, Harun'un asasını ve mesh yağını da getireceği söylenen İlyas'ın, Yahudilerin aile hayatlarını ve dini meseleleri düzenleyeceği belirtilmektedir (Sarıkçıoğlu, 1997, s. 88).

İlyas Peygamber'in gelişiyi ilgili İşaya' şu cümleleri kurmaktadır: “Dağları aşıp gelen müjdecinin ayakları ne güzeldir! O müjdeci ki, barış haberi duyuruyor, iyilik müjdesi veriyor, kurtuluşu ilan ediyor, Sion'a “Tanrın

kral oldu!” diyor... Telaş içinde çıkmayacaksınız, kaçarak gitmeyeceksiniz. Çünkü Yehova önünüzden gidecek; İsrail’in Tanrısı ardınızda muhafız olacak” (İşaya: 52).

İşaya ayrıca Mesih’in gelişile ilgili ise tepeden bakanların aşağılanacağını, insanoğlunun kibrinin kırılacağını, değersiz olan tüm ilahların ortadan kalkacağını ve insanların, O’nun dehşetinden kaçacağını belirtmektedir (İşaya: 2). Bu da Yahudi inanisında Mesih’in gelişine atfedilen önemi ortaya koymaktadır ki yine İşaya da bu önem sıklıkla pekiştirilmektedir. Bu bağlamda da Mesih geldiğinde çöllerin ve bozkırın yeşilleneceği, Mesih’in insanları kurtaracağı, körlerin gözlerinin görmeye, sağrıların kulaklarının duymaya, topalların yürümeye, dilsizlerin konuşmaya başlayacağı belirtilmektedir. Ayrıca çöllerde suların fışkıracağı, bozkırda derelerin akancağı, göllerin ve pınarların ortaya çıkacağı ve yeşil çayırın olacağı belirtilmektedir (İşaya: 35).

Bunlara ek olarak Mesih’in, dünya üzerindeki her türlü zulmü kaldırarak, adaleti hâkim kılacağını, halkı sefaletten kurtaracağını, fakirlere yardım edeceğine ve ülke topraklarını güzelleştireceğine inanılmaktadır (Akben, 2007, s. 12). Ayrıca Mesih’in, Kudüs’ü düşmanlardan temizleyerek, oraya yerleşeceği, İsrailoğulları, bulundukları memleketlerden, toplanıp Filistin’e geldiklerinde, yeniden dirilme zamanının da gelmiş olacağı düşüncesi yer almaktadır (akt. Akben, 2007, s. 12).

Öte yandan İşaya Mesih geldiğinde bir yolun daha olacağı ifade etmektedir. Kutsallık Yolu denecek olan bu yoldan temiz olmayanların geçemeyeceğini, Mesih’i seçenlerin yolu olacak olan bu yolda, akılsızların dolanamayacağını, bedelle kurtarılanların o yolda yürüyeceği ve onların yüzlerinin sonsuza dek güleceğini, kederin ve iniltinin de uçup gideceğini söylemektedir (İşaya: 35). Yahudilik’teki Mesih inanisının ele alındığı bu başlığın ardından sonraki başlıkta ise Hristiyanlık’taki Mesih inanisından bahsedilecektir.

1.2. Hristiyanlık’ta Mesih

Yahudiler’den farklı olarak Hristiyanlar gelecek Mesih’in, Hz. İsa olduğuna ve Hz. İsa’nın ikinci defa dünyaya geleceğine inanmaktadırlar (Waardenburg, 2004, s. 306). Çünkü Hristiyan teolojisinde, Yeni Antlaşma metinleri yazarları ile kilise babaları, Eski Antlaşma metinlerini, Yahudiler’inkinden farklı olarak, kendilerine özgü bir şekilde okumaktadırlar. Bu okumaların merkezinde de İsa Mesih bulunmaktadır (Seyfeli & Tanrıkulu, 2019, s. 25). Esasında İsa Mesih inancının, Hristiyan inancının kökenini meydana getirdiğini belirtmek gerekmektedir. Bilhassa İsa’nın dirilişi, Hristiyanlığın ana temasını oluşturmaktadır (Küçük, 2016, s. 230).

Bununla birlikte Hristiyan teolojisi, insanın yaratılışı üzerine kuruludur ve bu bağlamda da inaniştaki evren ile insan algısı, yaratılış fikrine dayanan asli günah ile ölüm, cennet ile cennetteki yaşam, insanın düşüşüyle dünya hayatını meydana getirmektedir. Ancak bunun İsa Mesih düşüncesindeki tezahürü ise tersten bakmayı gerektirmektedir. Çünkü İsa Mesih, kurtarıcı olarak dünyaya gelmiş ve ölmüş insan aracılığıyla cennetteki günahsızlıkla sonsuz yaşama erişme olanağını insana yeniden vermiştir (Seyfeli & Tanrıkulu, 2019, s. 24-25).

Bu yüzden Hristiyanlar İsa Mesih’in ikinci kere tekrar geleceğine inanmaktadırlar. İlk gelişinde hakarete uğrayarak, başarısız olan Mesih, ikinci olarak kıyamet vaktinde gelecek ve zafere ulaşacaktır (akt. Aka, 2009, s. 11). Ancak şunu da belirtmek gerekmektedir ki Hristiyanlık’ta İsa’nın ölümünün ve dirilişinin, insanoğlu için kurtuluş olduğu fikri hâkimdir. Ayrıca İsa’nın kendisini tüm insanlık için feda ettiği ve dirilerek, göğe yükseldiği düşünülmektedir. Bu yüzden de Hristiyan inanisında İsa Mesih, inanç ve ibadet bakımından figürlerin en önemlisidir (Küçük, 2016, s. 231).

Bu bağlamda da İncil’de, inanmayanların İsa Mesih aracılığıyla Tanrı’yla barıştıkları, Mesih’in Tanrısızlar için öldüğü, başka bir deyişle Mesih’in, inanmayanların günahlarından dolayı öldüğü ve Mesih’in kanı ile Tanrı’nın gazabından kurtulacakları yazmaktadır (Romalılar: 5).

Seyfeli ve Tanrıkulu’ya (2019, s. 25, 34, 38) göre ise Hristiyan inanisında İsa Mesih, Hayat Ağacı olarak adlandırılmaktadır. Çünkü ikisinin de en belirgin özelliği ölümsüzlük; başka bir deyişle sonsuz yaşamdır. Bunun Kutsal Kitap’ta açıkça yazmadığını, ancak ikisinin de anlatımında ortak özelliklerin olduğunu ifade eden Seyfeli ve Tanrıkulu, Hayat Ağacı’nın cennete kavuşmak anlamında kullanıldığını söylemektedirler. İsa Mesih’in varoluşuna dair mucizeleri ortaya koyan bu teolojide ayrıca, İsa ile İsa’nın hayat sunan özelliğine dair yaşamında bulunan temel noktaların söz konusu olduğunu da eklemektedirler. Bu noktalar, “*babasız ve bakireden doğum, vaftiz, son akşam yemeği, çarmıh ve ölüm, diriliş ve yükseliş*”dir.

Ancak bunların yanı sıra Hristiyan inanisında İsa Mesih’e farklı bir bakış açısı da söz konusudur. Bu bakışı sahip McDowell ve Larson’a (2013, s. 79-81) göre, İsa Tanrı’nın yetkisine sahip olduğunu söylemiş, bu bağlamda da kendisine tapınılmasını kabul etmiş, diriltme yetkisinin olduğunu ifade ederek, Tanrı gibi konuşmuştur.

Ayrıca Hristiyan inanisında İsa Mesih’e Tanrı’nın özellikleri de atfedilmiştir. Bu bağlamda Tanrı’nın beş özelliğinden bahseden McDowell ve Larson (2013, s. 68-78), bu özelliklere İsa Mesih’in de sahip olduğundan bahsetmektedirler. Bunlar, *Tanrı her yeredir: Matta İncil’de, Mesih’in de her yerde olduğu ve Mesih’e iman*

edenlerin içlerinde Hz. İsa'nın yaşadığını yazdığını belirtmekte ve sonrasında da ölümlü bir kişinin nasıl yeryüzündeki tüm inananların yüreklerinde yaşadığını iddia edebileceğini sormaktadırlar. *Tanrı her şeyi bilir:* Tanrının her şeyi bilmesine dair, Yeni Antlaşmada, Mesih'in tüm bilgiye sahip olduğunu, geçmişten, bugünden ve gelecekte haberdar olduğunu ifade etmektedirler. *Tanrı her şeye gücü yetendir:* Tanrı'nın her şeye gücünün yetmesi bağlamında Mesih'in bu özelliğinin bazen fiziksel güç şeklini aldığını, bazen de yaratılış üzerindeki yetkisini gösterdiğini belirtmektedirler. Mesih'in günahları bağışlama yetkisinin de olduğuna ve bu her şeye gücün yetmesinin kutsallık, bilgelik ve iyilikle dolu olduğuna değinmektedirler. *Mesih'in ezelden varoluşu:* Kutsal Yazılardaki birçok ayetin Mesih İsa'nın varoluştan önce de bir varlık olduğu konusunda hemfikir olduğundan bahsetmektedirler. *Mesih'in sonsuzluğu:* Kutsal Kitap'ta Tanrı gibi İsa'nın da sonsuz olduğunun ve İsa'nın bir başlangıcının olmadığını yazdığını söylemektedirler.

McDowell ve Larson İsa Mesih'e karşı farklı bir bakış açısı ortaya koymakta ve İsa Mesih'in Tanrı ile bir görülmesini, Tanrı'nın özelliklerinin ona yüklenmesini eleştirmektedirler. Ayrıca İsa Mesih'in, kendisini Tanrı'nın yerine koyduğunu ve Tanrı adına konuştuğunu belirtmektedirler. Ölümlü bir kişinin Tanrı ile özdeş olmayacağını ifade eden McDowell ve Larson, bu inancı eleştirmektedirler. Hristiyanlık'taki Mesih inancından sonra ise İslam'daki Mesih inancı ele alınacaktır.

1.3. İslam'da Mesih

Kur'an'da Mesih, Hristiyanlıktakinden farklı olarak, Hz. İsa'nın ölümünden sonra tekrar dirilmesi üzerine değil, doğumundan itibaren Hz. İsa için kullanılmaktadır. Ayrıca Mesih kelimesi Kur'an'da, Hristiyanlıkta kullanılan anlamından ziyade, Hz. İsa'nın peygamber olduğu anlamındadır (Waardenburg, 2004, s. 309).

Bu bağlamda İslam inancına göre de Mesih'in, İsa olduğu söylenebilir. Allah tarafından gönderilen peygamber olarak kabul edilen İsa'ya İncil isminde bir kitap indirildiğine inanılmaktadır (Tekin, 2020, s. 242). Ayrıca İslam kaynaklarına göre, Hz. İsa'ya Mesih adı, dokunarak hastalara çare olduğu, çok gezdiği, doğduğu zaman şeytandan korunması adına Cebrail'in kanadıyla dokunduğu, yağla mesh edilmiş şekilde doğduğu ve yüzü güzel olduğundan dolayı verilmiştir (akt. Tekin, 2020, s. 239). Bu noktada Mesih'e anlam olarak Yahudi inandığındaki anlamın yüklendiğini, fakat Mesih olarak Hristiyan inandığındaki gibi Hz. İsa'nın görüldüğü söylenebilir.

Buna ek olarak Hz. İsa'nın Kur'an'da nasıl geçtiğine bakmak gerekmektedir. Hz. İsa, Mesih ve peygamber olarak geçmekte, annesinin bakire Meryem olduğu, beşikte konuşmaya başladığı, kendisine İncil'in gönderildiği, hastaları iyileştirerek, ölüleri diriltiren Hz. İsa'nın, kendisini ilah olarak ilan etmediği, onu böyle addedenlerin kâfir olduğu ve ise Hz. İsa'nın ölmeyip, göğe yükseldiği anlatılmaktadır (Tekin, 2020, s. 245).

Bu doğrultuda Maide Suresi 17. Ayette, Allah'ın, Meryem oğlu Mesih olduğunu söyleyenlerin küfre düştüğü, her şeyin sahibinin Allah olduğu, dilediğini yaratan Allah'ın her şeye gücünün yettiği anlatılmaktadır (kuran.diyar.net.gov.tr). Yine Maide Suresi'nin 73. ve 75. Ayetlerinde, Mesih'in yalnızca bir elçi olduğu ve ondan önce de elçilerin olduğu, ayrıca Allah'ı üçün üçü olarak görenlerin kâfir oldukları, Allah'tan başka ilah olmadığı yazmaktadır (www.kuranmealı.com). Öz ile Hristiyan inancından farklı olarak, Mesih, İsa olarak görülse de Allah ile İsa'nın bir olmadığı, İsa'ya Tanrısal özellikler atfedilemeyeceği ve İsa'nın Allah'ın elçisi olduğu vurgulanmaktadır.

Öte yandan İslamiyet'te Mehdi inancı da bulunmakta ve bu inanç, Mesih'in İslam kültüründeki karşılığını temsil etmektedir (akt. Gün, 2017, s. 105). Mehdi kelime olarak hidayete ermiş anlamına gelmektedir. Ayrıca Mehdi'nin, ahir zamanda ortaya çıkacağı ve İslam'ı yeryüzüne yayacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda dünyayı adaletle dolduracağına, zulmü kaldıracağına, İslam memleketlerini egemenliği altına alarak, Müslümanları kendisine bağlayacağına inanılmaktadır (Gün, 2017, s. 101-103).

Molla Halil'den aktarıldığı üzere, O'na göre Hz. İsa Şam'daki beyaz minare üzerine inecektir. Hz. İsa'nın inince Deccal'i öldüreceğini ifade eden Molla Halil, İsa'nın, Hz. Muhammed'in şeriatıyla hükmedeceğini, Hristiyanlığa son vereceğini, yedi yıl hüküm sürüp öleceğini belirtmektedir (Tekin, 2020, s. 251-252).

Fiğlalı (1982, s. 196) da buna ek olarak, Deccal'i öldürdükten sonra Mesih'in, sabah namazında Kudüs'te olacağını söylemektedir. Müslümanların imamı Mehdi, yerini Mesih'e vermek istese de Mesih kabul etmeyecek, Mehdi'nin arkasında namaz kılacaktır. Ardından domuzu öldürerek, haçı kıran Mesih, kendisine inanmayı reddeden Hristiyanlarla Yahudileri öldürecek ve tüm insanlar Müslüman olacaktır. Mesih kırk yıl kalıp, ardından ölecek ve namazı da Müslümanlarca kılınacaktır. Sonrasında ise Medine'ye, Hz. Ebu Bekir ile Hz. Ömer'in arasına defnedilecektir.

Öte yandan Gün (2017, s. 99-100) çalışmasında Mehdiliğin, toplumların kültürel ve siyasi yapılarıyla bir bağı olduğunu ve sonradan inanç haline getirilen bir olgu olduğunu söylemektedir. Ayrıca Mehdiliğin, dini

bir olgudan ziyade sosyo-kültürel yapıda siyasi bir kavram olduğunu iddia etmektedir. İslam’da erken dönem akaid eserlerinde Mehdiliğin yer almadığını da eklemektedir.

Aynı perspektifle, Kur’an ile Kitab-ı Mukaddes metinlerinin arasındaki farklara dikkat çeken Aygün (2019, s. 256), apokaliptik metinlerin ilahi metinler olarak değerlendirilemeyeceğini belirtmektedir. Bundan dolayı da bu metinlerin çizdiği kurtarıcı beklentisinin, İslamiyet’te bir karşılığı olmadığını, daha öz bir deyişle İslamiyet’te bir kurtarıcı düşüncesinin bulunmadığını belirtmektedir. Daha kısa bir deyişle, Mesih inancının yerini, İslamiyet’te Mehdi almaktadır. Ancak Yahudilik ve Hristiyanlık’tan farklı olarak bir kurtarıcıya işaret etmeyen bu inanış akaid eserlerinde de bulunmamaktadır. Bu bağlamda İslamiyet’teki Mesih ve Mehdi inancından bahsedilen bu başlığın ardından, dizinin Amerikan yapımı olması ve Amerikan dış politikası ile ilgili sahnelerin daha iyi anlamlandırılabilmesi için sonraki başlıkta Amerika’nın dış politikasına değinilecektir.

2. Amerika’nın Ortadoğu Politikası

Çalışmanın uygulama kısmında ele alınan dizide İsrail, Filistin, Suriye ve IŞİD ele alındığından bu başlık, Amerika’nın Ortadoğu politikasıyla sınırlandırılmıştır. Ancak Amerika’nın Ortadoğu politikasına geçmeden önce kısaca Amerika’nın dış politikasından bahsetmek çalışma açısından faydalı olacaktır.

Küresel bir güç olan ABD’nin dış politika alanındaki uygulamalarını farklı dönemler üzerinden sınıflandırmak mümkündür. Bu çerçevede 1823 ile 1939 yılları arasında Amerika’nın dış politikası, eyalet sistemiyle diğer ülkelerle ilgili Amerikan sistemi arasındaki gerilim ve söz konusu gerilimi etkileyen unsurlardan oluşmaktadır (Ülker Erkan, 2010, s. 185). 1865-1900 yılları ise Amerika’nın dış politikasının oluşmasında sanayileşmeyle birlikte, ekonomik bir güç statüsüne yükselmesinden dolayı ayrı bir döneme karşılık gelmektedir (Sümer, 2008, s. 124).

Amerika’nın dış politika konusundaki tutumu, uluslararası ilişkilerde güç boşluğu oluşmaması için tarihin tüm dönemlerinde liderliğe ihtiyaç olduğunun savunulması ve bu görevi en iyi kendisinin yapacağını düşünmesi prensibine dayanmaktadır. Süper güç olması da bunu pekiştirmektedir. Bu nedenle Amerika var olduğundan bu yana bir Amerikan kültürü yaratmaktadır (Sümer, 2008, s. 131-132).

Bununla birlikte, Amerika’nın günümüzdeki dış politikasının oluşmasında Sovyetler Birliği ile aralarında geçen Soğuk Savaş’ın önemli bir rol oynadığını belirtmek gerekmektedir. Söz konusu savaş aracılığıyla günümüzdeki güçlü lider konumunu oluşturmuştur (Sümer, 2008, s. 124). Amerika’nın politikalarının büyük kısmı da Rusların yayılmasını ve kendilerine tehdit oluşturmasını engellemek içindir. Amerika’nın stratejisinin amacı kendi güvenliği ile dünyada var olan güçler arasındaki dengenin sağlanmasını temel almaktadır (Ülker Erkan, 2010, s. 192).

Öte yandan Ermağan (2012, s. 22), Amerika’nın, dış politikasına dair 1766’da ortaya koyduğu Bağımsızlık Bildirgesi’nde dört kavramı vazgeçilmez olarak nitelendirdiğini ve bu kavramların eşitlik, özgürlük, halkın egemenliği ile doğal haklar olduğunu söylemektedir. B. Ayça Ü. Erkan (2010, s. 186) da Amerikan dış politikasının anahtar kavramlarının fırsat, barış ve demokrasi olduğunu belirtmektedir.

Amerika’nın devlet politikası ise barışçıl ve demokratik olma eğilimindedir. Ayrıca sosyal tabakalar arasındaki eşitliği baz alan bir tutum ortaya koyduğundan komünizm ile sosyalizme de uzak durmaktadır (Ülker Erkan, 2010, s. 186). Amerika’nın dış politikasındaki yaygın düşüncenin özgürlük ideali olduğunu belirtmek gerekmektedir. Diğer bir yaygın düşünce de Amerika’nın sürekli olarak kendisini savunmak zorunda olduğu ve diğer güçlerden saldırılara uğradığı iddiasıdır. Bunlara ek olarak, var olan doğruları değiştirmek veya yeni doğrular ortaya koymak da Amerikan dış politikasına ait özelliklerdendir (Sümer, 2008, s. 132-133).

Bu noktada Selin M. Bölme, Amerika’nın dış politika stratejisini eleştirerek, gittiği yere askeri gücünü götürün ve oradan çıkmayan Amerika’nın politikasının özgürlük değil, Amerikan yayılmacılığı olduğunu söylemektedir. Ayrıca gittiği bölgeden üst düzey askeri üstler kuran Amerika’nın bölgeyi kontrol altına alma çabasında olduğuna da dikkat çekmektedir (akt. Ermağan, 2012, s. 26).

Fakat öte yandan Cenap Çakmak (2011, s. 4) ise Amerika’nın çok iyi bir dış politika tasarımına sahip olduğunu belirtmektedir. Ayrıca söz konusu dış politikası aracılığıyla potansiyelini kullandığını eklemektedir. Bilhassa 20. yüzyılda bir dünya devleti haline gelen Amerika’nın sırrının dış politika anlayışında olduğunu ifade etmektedir. Bununla birlikte, bu dış politika tasarımının, her türlü sorun ve duruma göre çözüm üretebilme esnekliğine sahip olduğunu da söylemektedir.

Söz konusu görüşlerin ışığında, ABD’nin küresel ölçekte bir etkiye sahip olduğunu söylemek mümkündür. Çeşitli coğrafyalardaki ülkelerin iç ve dış siyaseti üzerinde önemli bir role sahip olan ABD, bu yönüyle güçlü bir devlet kapasitesine sahiptir. Devletin ana aygıtlarını aktif bir şekilde kullanarak ilişki içinde olduğu ülkeleri yönlendiren ABD, kendi çıkarları için stratejik hamlelerde bulunmaktadır. Bu noktada Ortadoğu ülkeleri ile yakın bir ilişki içinde olarak güncel siyasete etki etmektedir. Söz konusu duruma istinaden çalışmanın bu kısmında ABD ile İsrail arasındaki ilişkiyi ele almak araştırmaya yarar sağlayacaktır.

2.1. Amerika'nın İsrail Politikası

İsrail Devleti kurulduğunda, İsrail'i fiili olarak ilk tanıyan ülke Amerika Birleşik Devletleri olmuştur (Özdemir ve Akbaş, 2020, s. 50). Hukuki olarak İsrail'i ilk kez Sovyetler Birliği tanısa da İsrail ile ABD arasında ilişki daha sıcak bir görünüme sahiptir. Nitekim 1976'dan sonra sürekli olarak Amerika'dan en fazla dış yardım olan ülke olmuştur. Amerika'nın İsrail'e yönelik politikasının temellerini oluşturan tarihsel, moral ve stratejik nedenler bu ülkenin dolayısıyla da bölgenin güvenliğinin kalıcı bir hale dönüştürülmesi için Mısır'a da büyük oranda yardım yapılmasını gerektirmiştir (Arı, 1999, s. 238).

Amerika Soğuk Savaş döneminde, Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu'da etki alanını genişletmesini önlemek, bölgedeki petrole Batı'nın ulaşmasını garanti altına almak adına İsrail ile müttefik olmuştur. İsrail'in bölgede Sovyet etkisine karşı bariyer görevi görmesi ve askeri üstünlüğü ile Arap rejimlerine karşı Amerika yanlısı olması, Amerika için İsrail'i vazgeçilmez kılmıştır. Nixon yönetimi ile birlikte de Amerikan askeri yardımların da desteğiyle İsrail, Ortadoğu'da Amerika'nın karakolu konumuna yerleşmiştir. İsrail'in Amerikan yanlısı Arap rejimlerinin iç ayaklanmalar ile devrilmesini önleyici bir role sahip olduğu da iddia edilmektedir. Bunların yanı sıra İsrail'in Ortadoğu'daki diğer ülkelere nispeten daha demokratik olması, soykırımdan dolayı Yahudilere sempati duyulması ve Amerika'da var olan güçlü Yahudi lobisi de etkilidir (Kasım, t.y., s. 121-122).

Bu bağlamda Yahudi lobisinin Amerika'nın İsrail'e yaptığı askeri ve ekonomik yardımları teşvik ettiğini ve bunları takip ettiğini belirtmek gerekmektedir. Bu yüzden de söz konusu Yahudi lobisi Amerika'nın dış politika yapımcılarının bakış açılarının İsrail lehine olmasında önemli bir başarı ortaya koymaktadır (Kasım, t.y., s. 125). Bu noktada Amerika'nın İsrail'e desteğinin nedenlerinin Yahudi lobisi, stratejik ortaklık ve dini faktörler olduğu söylenebilir (Oruç, 2014, s. 6-8).

Bu yönüyle karşılıklı ilişki içinde olan ABD ve İsrail lobisi, Amerika'nın Filistin politikası üzerinde de belirleyici etkiye sahiptir. ABD'de güçlü olan İsrail diasporasının etkisiyle siyasi ve iktisadi açıdan kararların alınmasında bu bağın önemli olduğunu söylemek mümkündür.

2.2. Amerika'nın Filistin Politikası

Amerika'nın esasen belirli bir Filistin politikası bulunmamaktadır. Amerika, Filistin sorunu noktasında, 1967 yılından önceki sınırlara geri dönülmesi, Yahudi yerleşimlerin sınırlandırılması, Filistinli mültecilerin ülkelerine dönemlerinin sağlanması ve iki devletli bir çözüm söylemi dile getirmesine rağmen, İsrail'in uzlaşmaz tutumundan dolayı bir şey yapmamıştır. Çünkü genel olarak Amerika'nın, İsrail'e karşı yumuşak bir tavır ortaya koyarken, Filistin'e karşı ise sert bir politikayı tercih ettiği söylenebilir. Bu yüzden de Filistin topraklarından ve bilhassa Gazze sınırında İsrail topraklarına yapılan saldırılar dolayısıyla İsrail'in savunma hakkını kullandığı ve önleyici güç kullanmasının meşru olduğu savunulmaktadır. Bununla birlikte, Amerika'nın Filistin politikasının altında yatan nedenin, yalnızca güvenlik politikası olduğunu söyleyenlerin yanı sıra İsrail'le birlikte Gazze'yi Batı Şeria'dan ayırarak, nihai bir Filistin devletinin İsrail ve Ürdün arasına sıkıştırılmasını sağlamak olduğu da iddia edilmektedir (Oruç, 2014, s. 4-5).

Bu yönüyle söz konusu ülkeler ve coğrafya üzerinde stratejik olarak kendi çıkarları çerçevesinde hareket eden ABD, Filistin özelinde de benzer bir tutum ortaya koymaktadır.

2.3. Amerika'nın Suriye Politikası

Stratejik ve jeopolitik açıdan farklı amaçları bulunan ABD ve Suriye, İsrail politikasındaki tutumları nedeniyle de sağlıklı bir diplomatik ilişki dili kuramamıştır. Bu noktada Suriye'nin dış güvenliğe karşı kaygılarının temelini oluşturan İsrail'in, Amerika tarafından desteklenmesinin Suriye ve Amerika ilişkilerini etkilediğine dikkat çekmek gerekmektedir (akt. Sağlam, 2002, s. 124).

Öncelikle Suriye'nin yakın tarihine bakıldığında, 17 Kasım 1970'de gerçekleştirilen askeri darbe neticesinde Hava Kuvvetleri Komutanı Hafız Esad'ın iktidara geldiği ve uzun süren iktidarı boyunca Amerika ve Sovyetler Birliği ile dengeli bir politika izlediği görülmektedir. Hafız Esad'ın vefatının ardından oğlu Beşşar Esad Cumhurbaşkanlığı görevine gelmiştir (Deniz, 2013, s. 317).

Suriye'nin son yılları ele alındığında, 2000'li yıllarda yaşanan Arap Baharı'nın birçok Arap ülkesine yayılmasının ardından, 15 Mart 2011'de Suriye'ye de sıçradığı görülmektedir. Diğer ülkelerde kısa süre içerisinde sonuçlanan Arap Baharı, Suriye'de ise farklı seyretilmiştir. İki yıldan fazla devam eden süreçte halk, muhalefet ya da Esad somut bir sonuca varamamıştır. Yaşanan gelişmelerin ardından Suriye'de üç muhalif grup ortaya çıkmıştır: Özgür Suriye Ordusu, Suriye Ulusal Konseyi ve Protestocu Muhalifler. Amerika'nın bu noktadaki tutumu ise Suriye'ye yönelik ekonomik yaptırımların uygulanması yönünde olmuştur. Bu bağlamda da Suriye'nin gelirinin neredeyse %30'unun petrole dayanmasından dolayı, Amerika da petrol bazlı ekonomik yaptırımlar konusunda ısrarcı davranmaktadır. Amerika, Suriye politikasını ise Esad'ın gitmesini isteyerek ortaya

koymaktadır. Çünkü olası bir İran ile Suriye ortaklığı, İsrail’in güvenliği açısından risk taşımaktadır (Deniz, 2013, s. 318, 321-322).

Söz konusu gelişmeler ve hedefler çerçevesinde şekillenen ilişkiler, ABD’nin Suriye politikası üzerinde belirleyici olmaktadır. ABD’nin güncel dış siyaseti içinde de önemli bir yere sahip olan Suriye meselesi, bu bağlamda ABD’nin Ortadoğu coğrafyasındaki hedeflerini gerçekleştirebilmesi adına kritik öneme sahiptir. Öyle ki ABD’nin bu çerçevede çeşitli silahlı örgütleri desteklediği de bilinen bir gerçektir.

2.4. Amerika’nın IŞİD Politikası

1980’li yıllarda kurulan Irak ve Şam İslam Devleti (IŞİD) terör örgütü ile 2014 yılından beri mücadele edildiğini söylemek gerekmektedir. IŞİD’in tarihine bakıldığında ise 80’li yıllarda pek çok Selefi grupça Sovyetler Birliği, Amerika ve Batılı ülkeler karşısında evrensel çapta cephe oluşturulmuş ve cihat adındaki vekâlet savaşları başlamıştır. Sonrasında El-Kaide örgütünün öncülüğünde yayılmaya devam eden söz konusu cephe, daha sonra da IŞİD adındaki İslam Devleti örgütüne dönüşmüştür (Abubaker ve Ilgıt, 2019, s. 528). IŞİD’in kurulmasında, Ebu Musab el-Zerkavi önemli bir rol oynamıştır (Şenol, Erdem ve Erdem, 2016, s. 278-279). Bununla birlikte, Amerika liderliğinde IŞİD’e karşı uluslararası bir koalisyon oluşturulmuştur (Oktav, 2019, s. 48).

Ancak Amerika’nın dış politikası bağlamında IŞİD ele alındığında ise Sharghi’nin söylemleri önem arz etmektedir. Bu bağlamda da Sharghi (2020, s. 280-281) çalışmasında, Amerikan yönetiminden Obama’nın akıllı güç stratejisini benimseyerek, dış politika kurallarını genel kabul görmüş değerlere ve ahlaki ilkelere göre belirlediğini, Bush yönetiminin aksine uluslararası iş birliğini benimsediğini belirtmektedir. Ayrıca Arap iktidar partilerinin desteği olmadan, Ortadoğu politikasını uygulayamayacağını kanaat getirerek, ılımlı Arap ülkeleriyle yakın ilişki sürdürdüğünü ve Amerika’nın çıkarlarını üstün gördüğünü söylemektedir. Amerika’nın dış politikasının ana hedefinin statükoyu korumak olduğunu ifade eden Sharghi, bu politikanın bir sonucu olarak da bölge halkının tek sığınağının terör örgütleri ve IŞİD olduğunu belirtmektedir. Bundan dolayı da IŞİD’in geniş toprakları işgal ederek, küresel çapta bir terör örgütü olmasının nedenin Obama dönemindeki pasif ve çıkar odaklı Amerikan politikalarının bir sonucu olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca Amerika’nın IŞİD’i tamamen yok ederek, Ortadoğu’da barış ve güvenliği sağlayacak yeni bir başlangıça yol açması mümkün iken bunu yapmadığını da eklemektedir. Amerika’nın Ortadoğu’daki dış politikasının ele alındığı bu başlığın ardından sonraki başlıkta dizi analiz edilecektir.

3. Messiah Dizisi’nin İncelenmesi

3.1. Betimsel Analiz Yöntemi

Dizinin analizi betimsel analiz yöntemiyle yapıldığından, kısaca söz konusu yöntemden bahsedilecektir. Betimsel analiz yönteminde verileri tanımlama, sınıflandırma ve yorumlama esastır. Söz konusu yöntemde, belirli temalar belirlenmekte ve ele alınan metin, belirli bir kategorizasyonun ardından bu temalara göre yorumlanmaktadır (Ritchie, Spencer ve O’Connor, 2003, s. 237-238).

Betimsel analizin amacı, elde edilen verilerin düzenlenmesi ve yorumlanmasıdır. Söz konusu yorumlama da önceden belirlenen temalar bağlamında yapılmaktadır. Yorumlama yapılırken, elde edilen bulgular arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmakta ve eğer gerekli ise karşılaştırma yapılmaktadır. Söz konusu yöntemde, öncelikle analiz yapabilmek adına bir çerçeve oluşturulmakta, daha sonra bu çerçeveye göre veriler işlenmekte, ardından bulgular tanımlanmakta ve son olarak da bulgular yorumlanmaktadır. Betimsel analiz yöntemi araştırmacıya, betimlemelerden hareketle, öznel yorumlar yapabilme ve çıkarımda bulunabilme imkânı sunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224, 239-240). Kısaca betimsel analiz yöntemi, ele alınan metnin, belirli temalar çerçevesinde sınıflandırılması ve yorumlanmasına dayanmaktadır.

3.2. Messiah Dizisinin Konusu

Amerikan yapımı olan *Messiah* dizisi Suriye’de Şam’da ortaya çıkan, ardından İsrail’e ve son olarak da Amerika’ya giden Payam Golshiri isimli birinin halk tarafından Mesih olarak kabul edilmesi ile ilgilidir. Tanrısal özelliklere de sahip olan Mesih, tüm dinlerde kendisine destekçi toplayabilmektedir. Fakat destekçisi olduğu kadar onu sahtekâr ilan edenler de bulunmaktadır. Kitleler üzerindeki etkisinin farkında olan CIA de Mesih’i tutuklamaya çalışmaktadır.

3.3. Messiah Dizisinin Analizi

Dizi ele alındığında ana karakterin yalnızca Mesih kavramı ile değil, Amerikan dış politikasıyla da yakından ilişkili olduğu tespit edilmektedir. Bu bağlamda dizi incelenirken üç büyük dindeki Mesih inancı ile Amerikan dış politikası esas alınacaktır. Mesih’in temsili bağlamında hangi dine daha yakın durduğu tartışılacaktır. Dizi, Amerikan dış politikası perspektifiyle incelenirken ise söz konusu dış politikaya ilaveten Amerika’nın

özellikle İsrail, Filistin, Suriye ve IŞİD ile olan dış politikası dikkate alınarak analiz yapılacaktır. Öz ile dizideki Mesih kavramı ile Amerikan dış politikası kavramı irdelenecek olup, ortaya konan temsillerin ve öne çıkan söylemlerin neler olduğu çözümlenecektir.

3.4. *Messiah* Dizisindeki Mesih Temsili

Üç büyük kitapta da geçen Mesih inancı üzerine kurulu olan dizi, rüya gören bir çocukla başlar. Anne-siyle çocuğun arasında geçen konuşmada, annesinin “Çünkü Kur’an’da öyle yazar, Allah’ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez” söylemiyle Müslüman oldukları bilgisi verilir. Ardından annesinin, Allah’ın çocuk için farklı planlarının olduğunu söylemesiyle de bu çocuğun Mesih olduğu iması yapılır. Esasında ise Hz. İsa olduğu ifade edilir. Daha öncede değinildiği üzere, İslam inancında Mesih, yalnızca Hz. İsa’nın dirilişine gönderme yapmamakta, doğduğundan itibaren Hz. İsa için kullanılmaktadır. Çocuğun yaşının küçük olması da İslam’daki bu inanışla örtüşmektedir. Ancak dizide Mesih karakteri daha açık bir temsille izleyici karşısına çıktığında, küçük çocukla ilgili Mesih beklentisi ortadan kalkmaya başlar. Cibril karakterini canlandıran çocuk da diğer inananlar gibi Mesih’in yolunu ve öğretilerini takip etmeye başlar.

Resim 1. Mesih Halka Konuşma Yaparken

Daha sonra konuşma yapan Mesih görülür ve “Allah’ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez” cümlesini kurar. Bu cümle, Mesih tarafından Kur’an da geçen bir ayetten alıntılanmıştır. Çünkü Mesih figürü, özellikle bulunduğu coğrafya sebebiyle Müslümanlığa oynamakta ve onların inançlarına dönük kutsal ifadelerle seslenişte bulunmaktadır. Mesih’in dizinin başında bir çocuğa annesi tarafından söylenen ifadelerin aynı-sını kullanması, bir an için söz konusu çocuğun büyüüp Mesih olarak ortaya çıktığı fikrini yaratır. Yani bu sahne, kurgusal dizilimden dolayı, dizinin başındaki çocukla, ekranda beliren ve oradaki topluluğa seslenen kişiyi aynı kişi sanma yanılgısını seyircide oluşturmaktadır. Mesih karakterinin insanlardan fiziksel olarak yüksek bir yere çıkıp aynı ifadeleri kullanması, izleyicinin algısında konuşan kişinin, söz konusu çocuk yani Cibril olduğu fikrini giderek güçlendirir. Ancak çocuk, dinleyiciler arasında görüldüğünde ikisinin aynı kişi olduğu düşüncesi ortadan tamamen kalkar. Bu sadece anlatımsal bir merak uyandırma amacıyla yapılmış sinemasal bir kurgulama mantığının ürünüdür. “Allah’ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez” ifadesiyle seslendiği topluluğun dikkatini çekerek, Müslümanların kutsal kitabında yer alan Mesih figürünü canlandırmaya başlayan Mesih karakteri, kendisini dinleyenlerin dikkatini daha çok çekmeye başlar. Söylemlerinin dışında fiziksel görünümü de Müslüman topluluğun ona inanma ihtimalini güçlendirir. Çünkü tıpkı İslam inancında belirtilen Mesih gibi sarı bir cübbeyle ortaya çıkar. Bu durum onu imgesel olarak daha inanılır hale getirir. Bu noktadan sonra söylemleri çok daha güçlü kanıtlar sayılmaya başlanır. Dizinin ilerleyen kısımlarında da görüleceği gibi Mesih figürünün giyimi, yalnızca Müslümanlar’ın beklentilerini karşılayacak biçimde kalmaz. Bu giyim ve giyimle örtüşen söylem biçimi, her coğrafya ve inanca uygun ölçülerde değişim gösterir. Sesleneceği coğrafyada yaşayanların inanç beklentilerine ve yaşam biçimlerine uygun bir giyim biçimine anlık olarak bürünebilmektedir. Mesih, görsel ve işitsel olarak bütün insanların inançlarına ve yaşamlarına uyumlanıp, onlardan biri gibi hareket ederek, her defasında mucizenin müjdesini insanlara vermekte ve her defasında mucizesi gerçekleşmektedir. Bu da Yahudi ve Hristiyan inanışında olan Mesih’in gelişile gerçekleşecek mucizeleri göstermektedir.

Bununla birlikte, insanların Mesih diye bağırarak toplanmaya başlanması ve bu durumun CIA’nın dikkatini çekmesi de önemlidir. Mesih, kendisini takip eden 2 bin kişiye Allah’tan başka ilah olmadığını söyler ve böylece yine O’nun Müslüman olduğu izlenimi yaratılır. Ardından İsrail sınırına, kendisini takip edenlerle birlikte yürüyen ve sınırda tutuklanan Mesih’in sorgulama esnasında söyledikleri ise bu durumu değiştirir. İbranice konuşmasının üzerine sorgusunu yapan Mossad Ajanı Aviram’ın “Filistinli değil misin?” sorusuna, “Niye öyle olduğumu düşündün?” der. Ardından Aviram, Yahudi olup olmadığını sorar, Mesih aslen olduğunu söyler, şimdi ne olduğunu sorduğunda ise Tanrı ile birlikte olduğunu belirtir. Suriye’de ne yaptığını sorduğunda ise Baba’sından gelen mesajı ilettiğini söyler. Aviram’a adıyla hitap eden Mesih’e Aviram, adını nereden bildiğini sorar. Mesih de Baba’sının kitabında geçtiğini söyleyerek, O’nunla ilgili kimsenin bilmediği özel bilgilerden bahseder. Ardından Mesih, hapishanedeki bir görevlinin yardımıyla hücreden kaçır.

Bu perspektifle, Mesih’in yalnızca söylemleri değil, İslam inancında olduğu gibi Şam’da ortaya çıkarak İsrail’e doğru yürümesi de yine Müslüman olduğu inancını desteklemektedir. Ancak Aviram ile aralarında ge-

çen konuşmadan sonra aslen Yahudi olduğunu ve yalnızca Tanrı ile birlikte olduğunu söylemesi ile esasında hiçbir dinin sahip olduğu hükümlere tam anlamıyla ait olmadığını ve Mesih inancıyla ilgili birbiriyle çelişen görüşleri tam olarak desteklemediğini ortaya koyar. Diğer bir ifadeyle, bütün dinlerin Mesih inancı ve Mesih konumlandığı yer birbirinden farklılık arz eder. Ancak bütüne bakıldığında, Mesih’in yerine getireceğine inanılan mucizeler ve işlevler aynıdır. Her birinde Mesih, kurtarıcı ve bütün acıları ortadan kaldırıcı, dünyayı düzene koyucu bir figür olarak görülür. Mesih karakteri, inançlardaki Mesih figürlerinin tümünü gerektirdiği yerde farklı biçimde temsil eder. Burada inançların inanılan tek bir figür üzerinde bile ortak bir paydada buluşamaması eleştirel bir gözle de okunabilir. Mesih karakteri, insanüstü bir güce sahip olduğu halde, bulunuşunu tek bir zeminde ve tek bir gerçeklik biçiminde ortaya koymaz, insanların bilinçaltına sirayet etmiş olan dinsel belirlenimlerin tümünü temsil eder. Tek bir doğruyu ortaya koyarak karmaşa yaratmaz. Çünkü Müslümanlık, Hristiyanlık ya da Yahudilik inançlarındaki ayrımlarının asla bütünleşemeyeceğini ve kendine olan inancın tesis edilemeyeceğini bilmektedir. Hristiyanlıktaki Baba söylemi ile Hristiyanlığa yakın dururken, diğer taraftan Yahudi kökenli olduğunu ve başka söylemlerde Müslüman bir yapı barındırdığını ifade etmesi bundandır. Bu bağlamda dizide, özünde hem hiçbir dine ait olmazken hem de hepsine ait olduğuna işaret edilmektedir. Ancak her şeyin ötesinde, Mesih figürü dinsel olmasının dışında, dini inancı ve inananlarını ortak bir amaçta birleştirmeye çalışır görünür. Yine de tam anlamıyla dinsel ve tanrısal bir öze çağrı için mi bunu yaptığı açık değildir. Dini inanca sahip insanları, yalnızca kendisine bağlı kılmak için dini söylemleri kullanıyor gibi de görünür. Bununla birlikte, Mossad Ajanı’nın adının Aviram olması önemlidir. Aviram, İncil’de Musa’ya başkaldırandır ve bu yüzden yer yarılarak, diri diri ölmüştür (Kutsal Kitap, Çölde Sayım). Dizide de tıpkı İncil’de yazdığı gibi Aviram Tanrı’yı reddeden, O’na inanmayan ve Mesih’i de yakalamaya çalışan bir karakterdir.

Bir başka sahnede ise Mesih, Mescidi Aksa’da konuşma yaparken, İsraili askerler ateş açar ve bir çocuk vurulur. Mesih, eliyle dokunarak yarayı iyileştirir ve ölen çocuğu diriltir. Çocuğun vurulmasının, CNN’deki haberlerde İsrail polisinin, Müslüman turistlere ateş açtığı şeklinde verilmesi dikkat çekicidir. Bu sırada Mesih, Müslümanlar arasında farklı görüşlere neden olur ve O’nun, Muhammed’in sözlerini çarpıttığını ve kâfir olduğunu söyleyenler ortaya çıkar. Öte yandan O’nun Şam’da sarı bir cübbeyle kutsal metinlerde yazdığı gibi görüldüğünü belirtenler de vardır.

Resim 2. Mesih, Ölen Çocuğu Dokunarak Diriltirken

Mesih tıpkı dini inanışlarda olduğu gibi dokunarak iyileştirme özelliğine sahiptir. Ancak bunun da ötesinde McDowell ve Larson’ın da eleştirisinin merkezini olan Tanrısal bir özelliğe sahiptir ve ölen birisini diriltmektedir.

Resim 3. Ayakta kalan tek yapı olan Kilise

Daha sonra Mesih Amerika Texas’taki Dilley kasabasına geçer. Bu kasabadaki maddi olarak zor durumda olan Peder Felix, kilisedeki dosyaları yok etmek için kiliseyi yakmak üzereyken, kasırga çıkar. Her yer yıkılırken, yalnızca kilise ayakta kalır ve Mesih kasırganın ortasında durup, hiç zarar görmez. Tanrı kum fırtınasının ardından bu kez kasırgayla kendisini gösterir. Her yeri yıkarken kiliseyi ayakta bırakmasıyla da mesajını verir.

Bu olayın ardından birçok kişi Mesih’i görmek ve şifa bulmak için Dilley’e gelir. Daha sonra Mesih tutuklanır ve bu süreçte CIA Ajanı Eva’yla görüşen Mesih’in, Eva ile ilgili de kimsenin bilmediği detayları bilmesi değinilmesi gereken sahnelerdendir. Sonrasında Mesih mahkemeye çıkar. Fakat halk mahkemeyi protesto etmek için toplanır. Mahkemede Mesih konuşur: “Kimse doğacağı yere karar veremez. Doğum yerimizi kader belirledi. Siz burada doğdunuz. Ben orada doğdum. Bizi ayıran ne? Sınır dediğimiz şanslıların kararlaştırdığı bir fikirdir. Bugün şanslıların koltuğundasınız.... Sizi oraya neyin oturttuğunu unutmayın. Kader. Kader dediğimiz

Tanrı'nın eli değil de nedir?" Müslüman ve İranlı olduğu düşünülen Mesih'e dini sorulu ve Mesih de "Ben herkesle yürürüm" cevabını verir. Mesih'e mahkeme sığınma hakkı verir.

Birçok kişinin Mesih'ten şifa bulmak için kasabaya gelmesi dini inanışlardaki Mesih'in dokunarak şifa veren, hastaları iyileştiren özelliğine gönderme yapar. Mesih'in Aviram gibi Eva'ya dair detayları da bilmesi, O'nun Hristiyan inancındaki gibi Tanrı'nın bir sureti olduğu inancını ortaya koyar. Mesih için halkın protesto etmesi ise halkın da O'nu Hz. İsa'nın geri dönmüş hali olarak gördüğüne işaret eder. Bunların yanı sıra Mesih'in "Ben herkesle yürürüm" söylemiyle, O'nun hem hiçbir dine ait olmadığı hem de bütün dinleri kapsadığı söylemi yinelenir.

Mesih, Peder ve ailesiyle Washington'a gider. Arkasında ise onları takip eden binlerce araç bulunur. Mesih, Beyaz Saray'ın önünde bir konuşma yapar ve "Kutsal kitaplarınıza dönmek sizi kurtarmayacak. Diz çökmek artık kimseyi hoşnut etmeyecek. O günler geride kaldı. Vakit geldi..." der. Ardından suyun üzerinde yürür. Mesih'in kitapların ve diz çökmekle kimseyi kurtarmayacağı söylemi önemlidir. Her biri birbirinden ayrıştığı için hiçbir koşulda mutlak iyiyi ya da güzeli kutsal kitaplar nezdinde bulmanın mümkün olmadığını kastettiği, yoksa seküler olana yakın durmak ve kendi tarafına çekmek için mi bu söylemleri geliştirdiği açık değildir. Bu noktada kutsal kitaplara dönmenin kimseyi kurtarmayacağını ifade etmekle, Mesih'in hiçbir dine ait olmadığı fikri desteklenirken; suyun üzerinde yürümesiyle (ki bu Hristiyan inancındaki Mesih'e ait bir özelliktir) insanüstü özelliklere sahip olduğu düşüncesi insanların gözünde pekişmektedir. Orada bulunan söz konusu insanlar, doğal olmayana duydukları ilkel korkuları ve gizemlere duydukları ürpertiyle Mesih'e çekilmektedir.

Resim 4. Mesih Suyun Üzerinde Yürürken

Mesih'in suyun üzerinde yürümesi tartışılırken, Mesih'in abisi CIA'ye konuşur ve Mesih'in küçüklüğünden beri hikâye anlatmayı çok sevdiğini, çok yalan söylediğini belirtir. Babalarının Yahudi, annelerinin Hristiyan olduğunu söyleyen abisi, ailesinin öldüğünü ve onları amcasının büyüttüğünü, amcasının bir sihirbaz olduğunu, illüzyon numaralarını onlara öğrettiğini söyler.

Öte yandan Mesih ise dizi boyunca kendisini Tanrı'nın bir sureti, Tanrı'nın sözü olarak sunar. Bu da "Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı" ile Mesih'in her zaman Tanrı ile birlikte olduğu (McNeill, t.y., s. 59) inancını hatırlatmakta ve Mesih'in kendisini niye Tanrı'nın sözü olarak nitelendirdiğini açıklamaktadır.

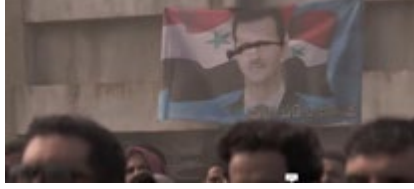
Daha sonra Mesih, Amerikan Başkanı ile görüşür. Mesih ile Başkan arasında Amerika'nın her yerdeki birliklerini geri çekmesi üzerine bir konuşma geçer. Bunun üzerine Başkan'ın adamı, Başkan'dan gizli bir şekilde İsrail ile iş birliği yaparak Mesih'e tuzak kurar. Mesih, Başkan'ın adamının yaptığı gayri resmi konuşmaların ardından, Aviram ile Amerika'dan ayrılır. Gizli bir uçuş ile İsrail'e gider. Fakat Başkan'ın adamı, uçağın kaza yapmasını sağlar. Mesih'in Aviram ile yaptığı konuşmayla, uçağın düşeceğini bildiği iması yapar ve sonrasında da uçak düşer. Mesih'e hiçbir zarar gelmez. Mesih önce Aviram'ı, ardından da uçaktaki iki görevliyi diriltir. Bu sahne dizinin bir başka çok önemli sahnelerindendir. Burada yine Mesih'e Tanrısal özellikler yüklenerek, ölenleri diriltme gücü verilir. Ayrıca uçaktan herhangi bir zararı olmadan çıkması ve uçağın düşeceğini bilmesi de vurgulanması gereken noktalardandır. Bu sahne özünde Hristiyan inancında, İsa'nın Tanrısal özellikleri olduğuna inanılması ve Tanrı'nın oğlu olarak kabul edilmesinden dolayı Hristiyan inancına yakın durmaktadır. Ayrıca, söz konusu sahneyle, Mesih'in bir yalancı mı yoksa Tanrı'nın bir sureti mi olduğu sorusuna da açıklık getirilmektedir.

3.5. *Messiah* Dizisine Amerikan Dış Politikası Bağlamında Bir Bakış

Dizide Amerikan dış politikası bağlamında değinilmesi gereken ilk sahne bir haberdır. Haberde IŞİD'in Suriye'de tekrar canlanması ile Amerikan dış politikasının bir kez daha eleştiri oklarının hedefi olduğu söylenir ve Suriye Şam'daki görüntüler paylaşılır. Suriye'deki toprakların Güneyli Halife'nin elinde olduğu bilgisi verilir ve bu toprakların Halife'nin eline geçmesini ancak bir mucizenin engelleyebileceği söylenir. Bu bilgiler Amerika vurgusu ile Suriye'nin kurtulmasının bir mucizeye bağlanmasından ötürü önemlidir. Ayrıca sahnenin

önemi, eski Dışişleri Bakanlarından John Kerry’nin “Başlangıçta Esad yönetimini devirmeye çalıştığı için IŞİD terör örgütüne müdahale etmedik” söylemi ve IŞİD’in ABD destekli, hatta ABD yapımı bir terör örgütü olduğu iddialarıyla birlikte artar (Doster, 2018; Doster, 2020; Doster, 2021). Dizide de Suriye’nin işgal altında olmasının sorumlusunun ABD’nin IŞİD ile olan ilişkisi olduğuna işaret edilir.

Resim 5. Esad’ın Poster

Bir başka sahne ise Mesih konuşmasını yaparken, arkada Esad’ın gözlerinin üzeri çizilmiş bir afişinin olması dikkat çekicidir. Mesih, Allah’ın onlara yardım edeceğini bilgisini verir ve o anda bir kum fırtınası çıkarak, Suriye’nin kurtulmasını sağlar. Esad’ın gözleri çizili afişi, Esad’ın iktidarının son bulduğuna, başka bir deyişle de ‘üzerinin çizildiğine’ işaret eder.

Bununla birlikte, Suriye ve İsrail’deki gelişmeleri CIA’in takip etmesi ve 2 bin kişinin toplanması üzerine dikkatlerini çekerek, takibe başlamaları, ABD’nin dış politikasındaki ‘müdahaleci’ ve ‘kontrolcü’ yaklaşımını açık bir şekilde göstermektedir. Bu bağlamda ABD’nin, tehdit olarak algıladıkları bir sorun karşısında hemen harekete geçtiği fikri ortaya konulmaktadır.

Öte yandan Suriye’deki olaylarla ilgili CNN’deki haberlerin İsrail polisini suçlayarak verdiği görülür. Ancak İsrail ve Filistin arasında yaşanan olaylarda CNN’deki haberlere bakıldığında ise söylemlerin, dizide üretilen söylemlerden çok farklı bir yönde durduğu görülür. Bu içeriklerden birini örnek olarak vermek gerekirse, 14 Mayıs 2021 tarihli haberde, İsrail polisinin Filistinlilerle çatıştığı yazmakta ve yaşananlar çatışma olarak geçmektedir. Filistinlilerin taş ve sersemletici bomba attığı, Gazze’deki Filistinli militan gruplar tarafından yüzlerce roketin daha ateşlendiği belirtilmektedir. İsrail’in de Gazze’de kara istilası olacağı korkusuyla yedek kuvvet çağırdığı eklenmektedir. Ayrıca İsrail’deki bazı şehirlerin şiddetli çatışmalarla sarsıldığı ve İsrail’in Demir Kubbe hava savunma sistemini, Çarşamba günü Gazze’den atılan bir roketi durdurmak için devreye aldığı söylenmektedir (CNN, 2021). Söz konusu haberdeki temsilin ABD’nin Filistin ve İsrail siyaseti ile örtüştüğünü söylemek mümkündür. Kuruluşundan günümüze kadar İsrail ile olumlu bir ilişkiye sahip olan ABD’nin küresel ölçekteki en önemli iletişim araçlarından olan CNN’in haberi, mevcut krizdeki politikalara uygun olduğu görülmektedir. Fakat diziye dönüldüğünde ise gerçeğin aksine İsrail’i suçlayan söylemler yer almaktadır. Mesih’in Müslümanlar arasında bölünmeye sebep olması da ayrıca önemlidir.

Bunların yanı sıra dizide Aviram ile CIA Ajanı Eva arasında geçen konuşma önemlidir:

Aviram: İsrail’de ne yapıyorsun?

Eva: İşimi... İşim, durumu kontrol altına almak.

Aviram: Senin şehrin değil, Siz Amerikalıların sorunu her işe burunuzu sokmak.

Eva: Sıkışınca bize geliyorsunuz... Burası senin şehrin olabilir ama İsrail kaybederse biz de kaybederiz. Bu bölge patlarsa, ucu hepimize dokunur. O yüzden bu hepimizin sorunu.

Eva ve Aviram arasında geçen konuşma, Amerika ve İsrail arasındaki ilişkiyi yansıtmaları bakımından önemlidir. İsrail kaybederse, Amerika’nın da kaybedeceği vurgusu ile İsrail’deki olaylar ile ilgili CIA ajanının hızlı bir şekilde İsrail’e gelmesi ve olayları kontrol altına almaya çalışması yine dizideki mühim sahnelerdendir.

Daha sonra ise Mesih, Amerika’da Dilley kasabasına gelir ve burada tutuklanarak mahkemeye çıkarılır. Mahkemede Yargıç, Başkan’ın adamı tarafından kendisine baskı yapılmasına rağmen, Mesih’e sığınma kararı verir ve bu sahneyle de ‘Amerika’nın adaleti’ vurgulanır. Ancak bu adalet, kadim Amerikan adaleti, yani ideolojik anlatıların tümünden aşına olduğumuz mutlak adalet idealinin yansıması değildir. Aksine dizide, Amerika’nın iktidar ve güç mekanizmaları Mesih’in korunmasına şiddetle karşı çıkmaktadır. Mesih’in koruma altına alınmasını sağlayan mekanizma, sözde Amerikan adalet ideali değil, alternatif kararları uygulamaya koyma gücüne sahip olan iktidar harici karar alıcıların varlığıdır. Çünkü Amerikan adaletini sağlayan yazılı kanunların ya da Amerikan demokratik ve özgürlük ideallerinin hiçbirinin yeryüzünde geçerliliği yoktur. Bu idealler yalnızca, sözde ideallerdir. Uygulandığı iddia edilen ve herkesi kapsayıcı olan bu sözde ideallerin ne ulusal ne de uluslararası ölçekte gerçekliği yoktur.

Bu arada Eva, Mesih'in adının Payam Golshiri olduğunu bulur. Ayrıca Tahran'da siyaset okuduğunu ve uluslararası terörist olan Oscar Wallace'in, O'nun hocası olduğunu öğrenir. Mesih'in de sık sık bu kitaptan alıntılar yaparak konuştuğunu anlar. Bu sahne Mesih ile ilgili soru işaretlerine neden olsa da Amerika'nın her türlü bilgiye ulaşabilmesi mesajından dolayı önemlidir.

Söz konusu gelişmeler ABD-İran ilişkileri bağlamında ele alındığında ise CIA ajanın Golshiri hakkında elde ettiği bilgiler ve söylemler Amerika'nın İran'a olan bakış açısını göstermektedir. Mesih karakterinin İran'da siyaset okumasına ve hocasının terörist olmasına dikkat çekilerek İslamofobik bir söylem ortaya konulmaktadır. Bu yönüyle sahneyi İran ve ABD arasındaki diplomatik krizlerin bir yansıması olarak değerlendirmek mümkündür.

Ardından Washington'a gelen Mesih, Beyaz Saray'ın önünde yaptığı konuşmada "Etrafınıza bakın ne görüyorsunuz? Dünyanız iyi mi kötü mü? Suçlu kim? ... Siz nesiniz? ... Özgürlük ve adalet için duruyorsunuz... Ne zaman özgürlük getirdiniz? Nereye adalet getirdiniz? ..." der. Bu sahne dizideki en önemli sahnelerdendir. Konuşmanın Beyaz Saray'ın önünde yapılması, özgürlük ve adalet ülkesi olarak anılan Amerika'ya ithafen, Amerikalılara ne zaman ve nereye, adalet ile özgürlük verdiklerinin sorgulanması düşündürücüdür.

Daha sonra ABD Başkanı ile yaptığı görüşmede Mesih, Washington'a gelme sebebinin Başkan'ın kendisi olduğunu söyler. Sonrasında Başkan'a her yerdeki tüm Amerikan birliklerini geri çekmesini, bin yıllık barış için bunun gerekli olduğunu, bunu yaparsa barış başkanı olarak hatırlanacağını ifade eder. Başkan ise bu birliklerin barış amaçlı olduğunu savunur. Bu sahne, dünyanın yeniden başlamak üzere olduğu vurgusu ve Amerika'nın, diğer ülkelerdeki birliklerinin barış maksadıyla olduğunu söylemesinden dolayı önemlidir. Daha öncede değinildiği üzere Amerika'nın, dış politikasını kurduğu kavramlardan biri de barıştır ve Başkan'ın söylemleriyle de bunun altı çizilmektedir.

Söz konusu sahnede geçen diyaloglar aynı zamanda ABD'nin siyasi, iktisadi ve kültürel gücüne de işaret etmektedir. ABD'nin küresel ölçekte kabul gören otoriteye sahip olduğunu yansıtan temsilleri içinde barındıran sahneleri bir yumuşak güç unsuru olarak ele almak da mümkündür. Öyle ki ABD sahip olduğu medya gücüyle algıların şekillenmesinde evrensel çapta belirleyici olabilmektedir. Nitekim söz konusu sahnede de barışı getiren bir otorite olarak temsil edilen ABD, söz konusu gücünü pekiştirmektedir. Öte yandan askeri birliklerin dünyaya huzur getirmek için var olduğu söylemiyle ABD'nin askeri gücüne, askeri kapasitesine de işaret edilmektedir. Kısacası, söz konusu sahnede ABD'nin yumuşak güç ve sert güç aygıtlarını görmek ve etkili kullandığını söylemek mümkündür.

Bu sırada ise Florida'da sel felaketi olur. Haberlerde en az 25 milyar dolarlık hasarın olduğu bilgisi verilir. İlk olarak Şam'da, sonrasında Dilley'de ve son olarak da Florida'da ortaya çıkan felaketler, Mesih'in daha önce Tanrı'nın tufan istediği söylemini destekler.

Suriye'ye döndüğünde ise Mesih'e inanan ve inanmayan Müslüman gruplar ortaya çıkar ve inanmayanlar, inananlara canlı bombalı saldırı düzenler. Bu noktada Müslümanların temsili dikkat çekicidir. Tamamıyla kutsal kitaptan alıntı yaparak, ortaya çıkışına dair Müslümanların inançlarına dönük mutlak kalıplarla söylemler ortaya koymasına rağmen Mesih'e dair bir anlaşmazlık ve çatışmanın oluşması, Müslümanların diğer din mensuplarından daha az gelişmiş oldukları yönünde bir algıya neden olur. Özellikle sadece Müslümanlar nezdinde bu türlü bir çatışmanın seyirciye gösterilmesi, Müslümanlığa dair gelişmiş olan Amerikan dış politikasının bir yansımasıdır. Bu politikada, Müslümanların kendi içinde ve dışında, kendi görüşünü benimsemeyen her türlü karşıtlığa yoğun bir nefret ve şiddet eğilimi gösterdiği inancı hâkimdir. Müslümanlığın daima terörizmle ilişkilendirilmesinin sebebi de buradan kaynaklanmaktadır. Dizi her ne kadar semavi dinlerin tümü hakkında eleştirel bir yan bulundursa da dinlerin hiçbirisi arasında ortak bir paydanın bulunamayacağını ve olası bir şiddetin her an çıkabileceğini Müslümanlar arasındaki çatışma üzerinden göstermektedir. Bu durum, dizinin Amerikan dış politikasını eleştiren yanını çelişkili bir zemine ait kılmaktadır.

Müslümanların saldırıyı düzenledikleri sıralarda, ABD Başkanı ise Mesih'in söylediği gibi her yerden birliklerini geri çekme kararı alır. Buna ek olarak, ABD Başkanı'nı ikna etmesi ve Amerikan birliklerinin geri çekilmesi, yeniden başlayan dünya göndermesiyle önemlidir. Bu sahne ayrıca, yeniden başlayan dünya düzeni için Amerika'nın merkezi konumda olması, bu düzenin başlaması için Amerikan Başkan'ı ile konuşulması, başka bir deyişle de işbirliği yapılması ve söz konusu yeni düzen içinde Amerika'nın öncü role bürünmesi, yine Amerika'nın dış politikasıyla yakından ilgilidir. Çünkü Amerika'nın dış politikasının önemli kavramlarını eşitlik, özgürlük, barış ve demokrasi oluşturmaktadır. Bu bağlamda dizide esasen eğer dünyada yeni bir düzen başlayacaksa, bunun liderliğini Amerika'nın yapacağı vurgusu ve buna ek olarak, söz konusu yeni düzenin ancak Amerika isterse olabileceği ortaya konmaktadır. Bu da Amerika'nın kendisini koyduğu önemli yere işaret etmektedir.

Sonuç

Hristiyan ve Yahudi inanışında bir kurtarıcıya işaret eden, fakat İslam’da ise Hz. İsa için kullanılan Mesih için yeni bir çağı başlatacağı inancı hâkimdir. Her zaman Tanrı ile olduğu düşünülen Mesih için, genel olarak gelişi itibariyle büyük mucizelerin gerçekleşeceği fikri söz konusudur.

Yahudilik’te Davut olduğuna inanılan ve henüz gelmediği düşünülen Mesih imgesi çok önemlidir. Hristiyanlık’ta da aynı şekilde önemli olan Mesih’in ise Yahudilik’ten farklı olarak Hz. İsa olduğu ve ikinci kez geleceği inancı vardır. İslam’da Mesih, Hristiyanlık’taki gibi Hz. İsa için kullanılsa da asıl beklenen Mehdi’dır. Fakat Mehdi, bir kurtarıcıya işaret etmemektedir. Mesih’in ise diğer dinlerdeki gibi kutsal olduğu inancı olsa da Tanrısal özellikler atfedilmemektedir.

Bu bağlamda çalışmada *Messiah* dizisi, söz konusu üç dindeki Mesih inancı ve dizinin Amerikan yapımı olmasından dolayı da Amerikan dış politikası bağlamında incelenmiştir. Bu perspektifle elde edilen bulgular şu şekildedir: Dizi, Müslüman bir anne ve oğul ile başlamaktadır. Bu yüzden Mesih’in Müslüman olduğuna dair seyirci tarafından çıkarım yapılma olasılığı yüksektir. Yaratılan bu yanılgı, gerçek Mesih karakterinin, dizinin başında yer alan Müslüman çocukla aynı fiziksel ortamda bulunmasıyla ortadan kalkmaktadır.

İşgal altında olan Suriye ile ilgili haberlerde CNN, IŞİD’in yükselişini Amerika’nın dış politikasına bağlamaktadır. Çünkü IŞİD’in yayılmasının nedenlerinden birinin Amerika’nın pragmatist ve pasif dış politikasının bir sonucu olduğu iddia edilmektedir. Buna ek olarak da Amerika’nın eski Dışişleri Bakanı’nın Esad’ı devirmeye çalıştığından IŞİD’e müdahale etmedikleri söylemi ve dizideki gözleri bağlı Esad afişi de sahneyi anlamlı kılmakta ve Amerikan dış politikasının önemi ortaya konmaktadır.

Şam’da ortaya çıkarak, İsrail’e yürüyen Mesih’in Müslüman olduğu düşüncesi seyirci nezdinde giderek güçlenirken, Mossad Ajanı’na aslen Yahudi olduğunu, Tanrı ile birlikte olduğunu ifade etmesi ve kullandığı Baba söylemi ile bu bakış açısı değişmektedir. Mesih bu sahneyle, Müslümanlığın yanı sıra Hristiyanlık ile Yahudiliği de kapsamakta, fakat hiçbirine ait olmadığı mesajını da vermektedir.

Mossad Ajanı ile CIA Ajanı arasında geçen Amerika ve İsrail’e dair konuşma ve İsrail kaybederse Amerika’nın da kaybedeceği söylemi, Amerika’nın dış politikası bağlamında İsrail’in Amerika’nın Ortadoğu’daki karakolu olduğu düşüncesini pekiştirmektedir. Dizide, bir çocuğun İsrail askeri tarafından vurulmasının ardından CNN’de askeri suçlayan bir dille haber yapılması, fakat gerçek haberlerde ise tam tersinin olması, Amerika’nın Filistin’e dair belirli bir dış politikasının olmamasından ve İsrail’in savunma hakkını kullandığını savunan dış politikasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca Mesih’in mahkemede herkesle yürüdüğünü söylemesi, yine hiçbir dine ait olmadığını ortaya koyarken, baskılara rağmen mahkemenin sığınma hakkı vermesi, Amerikan dış politikasının en önemli kavramlarından olan özgürlük ve demokrasiye işaret eder görünür. Fakat bununla birlikte durumun böyle olmadığını farkında olan Mesih, Beyaz Saray’ın önünde yaptığı konuşmada, Amerika’nın özgürlük ve adalet anlayışını sorgular, böylelikle dizide Amerika’ya yönelik adalet eleştirisi de dile getirilir.

CIA’nın Mesih ile ilgili bulduğu bilgiler, O’nun Mesih olup olmadığı sorusunu ortaya koyarken, öte yandan ölenleri diriltmesi ve her şeyi bilmesi ile Tanrısal özelliklerine gönderme yapılmaktadır. Ancak bununla birlikte Mesih’in kutsal kitaplara dönmenin insanlığı kurtarmayacağı söylemi de Mesih’in dinlere olan mesafesini tekrar doğrulamaktadır.

Amerikan Başkanı’yla aralarında geçen konuşmada ise Tanrı’nın sözü olarak kendisini nitelendirmesi yine sahip olduğuna inandığı Tanrısal özelliklerine işaret etmektedir. Ayrıca sıklıkla “Baba” söylemini kullanmaktadır ki bu söylem Hristiyanlık inanışında vardır. Fakat aynı zamanda İslam ve Yahudi inanışına özgü söylemler de kullanmaktadır.

Dizide değinilmesi gereken önemli bir başka nokta da Tanrı’nın tufan istediği söylemi ve Tanrı’nın Mesih aracılığıyla istekleri gerçekleşmeden önce kum fırtınası, kasırga ve sel gibi felaketler vermesidir. Mesih bu türlü söylemlerle, Tanrı ile kurduğu bağın gücünü ve tamamen insanüstü bir yapıya sahip olduğunu insanlara kanıtlamaya çalışmakta ve böylece kendisine inananların sayısını ve bağlılığını arttırmaya odaklanmaktadır. Gerçekten tanrısal bir bağlantının ürünü olarak mı bunları yaptığı tartışmalı görülebilir. Ancak fiziksel olarak birbirinden çok uzak mesafelerin, zamansal olarak oldukça kısa sürelerde aşılması, Mesih’in tanrısal bir bağ ile hareket ettiği çıkarımını güçlendirir. Bunun yanında ölüleri diriltmesi ya da herkesin öldüğü bir kazadan tek bir yara almadan çıkması, onun dizideki konumlanışını insanüstü olmaktan farklı göstermez. Bu türlü bir bakış, seküler dünyadaki dinsel eğilimin canlı olduğu bir tarafa inanmakla mümkündür. Aksi halde Mesih’in her şeyden haberdar olduğu, kum fırtınalarını, kasırgaları ya da selleri önceden bilerek o bölgeye gittiği ve amcasının bir sihirbaz olması ile bağlantılı olarak kendisinin de sihirsel gücüyle sahte mucizeler gösterdiği yönündeki

çıkarımlar, seküler olan ve tamamıyla dini olanı reddeden salt rasyonalist bir bakışa sahip olarak diziye odaklanmakla mümkündür. Ancak burada asıl konu Mesih'in ne bakımdan gerçek olduğu değil, Mesih'in neden olduğu ve yerleşik ideolojileri ve iktidar ve güç yapılarını ne kadar sarstığı ile ilgilidir.

Bu bağlamda şunu söylemek gerekmektedir ki hem dinlerdeki Mesih kavramına karşılık gelen, hem de onlardan farklı bir yerde duran Mesih ile yeni bir Mesih imgesi yaratılmaktadır. Kutsal metinlerin kimseyi kurtarmayacağı ve yeni bir çağın başladığı söylemleri ile barış fikrinin hâkim olması da yeni Mesih'e işaret etmektedir. Daha açık bir deyişle, her dinin inanişinde olan Mesih'in, kendi dinlerini yaymak için geleceği fikrinden bağımsız olarak, herhangi bir dini övmeyen ya da eleştirmeyen bu yeni Mesih'in yegâne gayesi dünyaya barışı ve adaleti getirmektir.

Bütün bunlardan hareketle, dizide yeni ve dinler üstü bir Mesih imgesinin yaratıldığı ve bu Mesih'in tüm dinleri kapsamakla birlikte, tüm dinlerden ayrı durduğu, Tanrı'nın sözü olarak herhangi bir dini yaymak değil, dünyaya barışı getirmek amacıyla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Fakat esas olarak ise Mesih'in Amerikan dış politikasının ideal yansımasını gerçekleştirmek üzere var olan bir figür olduğu sonucuna varılmıştır. Çünkü Amerikan dış politikası, özgürlük ideali ile söz konusu politikanın anahtar kavramlarından olan fırsat, barış ve demokrasi gibi vurguların etrafında gelişir, ancak hiçbir gerçeklik boyutuna vadettiği gibi ulaşmaz. Bu noktada, Mesih, dinsel bir imgeden ziyade, Amerika'nın bir ideal olarak geliştirdiği, ancak ideolojik olmaktan öteye gidemeyen dış politikasını uygulamaya sokmak amacını taşıyan bir temsil olarak varlık göstermektedir.

Son Notlar

¹ İşaya, MÖ 7. yüzyılda Tanah'ta Yeşaya ismiyle anılan peygamberdir (www.ortodokslartoplulugu.org).

Kaynakça

- Abubaker, S. S. ve Ilgıt, Aslı (2019). İslam Devleti Örgütü'nün (İŞİD) Irak'ta çıkış ve yayılmasının sebepleri: 2003-2018. *Alternatif Politika Dergisi*, 11(3), 527-555.
- Aka, M. (2009). *Sabatay Sevi ve Sabataycılık*. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Akben, M. (2007). *Hız. İsa'nın nüzülü meselesi: Dini ve politik yaklaşımlar*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Andreeva, N. (2020). 'Messiah' canceled by Netflix after one season. 18. 05. 2021 tarihinde <https://deadline.com/2020/03/messiah-canceled-netflix-one-season-1202893659/#pagetop> adresinden alındı
- Arı, T. (1999). ABD-İsrail ilişkileri ve Orta Doğu barış süreci. *Avrasya Dosyası Dergisi*, 5(1), 233-249.
- Aydoğan, F. (2019). Geleceğe dönük kurtarıcı beklentisinin apokaliptik temelleri: Mesih/Mehdi tasavvuruna ilişkin bir analiz. *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 6(2), 225-259.
- CNN. (2021). *Tensions between Israel and Palestinians are sky-high. Here's what you need to know*. 17. 05. 2021 tarihinde CNN: <https://edition.cnn.com/2021/05/12/middleeast/israel-palestinian-explainer-intl-cmd/index.html> adresinden alındı
- Çakmak, C. (2011). Giriş: Neden dış politika; neden Amerikan dış politikası? V. Çakmak, C. Dinç ve A. Öztürk içinde, *Yakın Dönem Amerikan Dış Politikası: Teori ve Pratik* (s. 1-14). Ankara: Nobel Kitap.
- Deniz, T. (2013). Suriye'nin durumu, ABD - Rusya ve Türkiye'nin tutumu. *Marmara Coğrafya Dergisi*(27), 314-332.
- Doster, B. (2018). ABD, Suriye'den ne kadar çekilir?. 16. 05. 2021 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi: <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-doster/abd-suriyeden-ne-kadar-cekilir-1178040> adresinden alındı
- Doster, B. (2020). ABD-İran gerilimi, Irak'ı nasıl etkiliyor? 16. 05. 2021 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi: <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-doster/abd-iran-gerilimi-iraki-nasil-etkiliyor-1713705> adresinden alındı
- Doster, B. (2021). *Amerikancılık, NATO'culuk, Atlantikçilik*. 16. 05. 2021 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi: <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-doster/amerikancilik-natoculuk-atlantikcilik-1817720> adresinden alındı
- Erdoğan, İ. (2012). Soğuk savaş sonrası dönemde ABD dış politikası - Obama dönemi ve Ak Parti. *Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 21-35.
- Fiğlalı, E. R. (1982). Mesih ve Mehdi inancı üzerine (Mezhepler tarihi açısından bir bakış). *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 25(1), 179-214.

- Gözünüzü Açın: Messiah Dizisi Hakkında 7 İlginç Detay! 18. 05. 2021 tarihinde kaanintavsiyesi: <https://www.kaanintavsiyesi.com/kesfet/gozunuzu-acin-messiah-dizisi-hakkinda-7-ilginc-detay-160> adresinden alındı
- Güleroğlu, A. (2020). Messiah dizisinden korkma hatası! 18. 05. 2021 tarihinde <https://www.medyafaresi.com/kose-yazisi/messiah-dizisinden-korkma-hatasi/931084> adresinden alındı
- Gün, F. (2017). Mehdilik inancı üzerine bir inceleme. *Artuklu Akademi Dergisi*, 4(1), 99-130.
- Kasım, K. (tarih yok). Soğuk savaş dönemi sonrası A.B.D.-İsrail ilişkileri. 22. 05. 2021 tarihinde <https://www.21y-tye.org/assets/uploads/files/121-138%20kamer%20kasim.PDF> adresinden alındı
- Keleş, A. (2020). Messiah dizisinin detaylı incelenmesi. 18. 05. 2021 tarihinde <https://dokuzdiyar.com/inceleme/messiah-dizisinin-detayli-incelemesi/> adresinden alındı
- Koç, M. ve GÜLER, M. (2021). Messiah Dizisi'nin eleştirel söylem analizi: Mesih'in dönüşü mü? Mesih'in dönüşümü mü?. *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 81-104.
- Kutsal Kitap, Çölde Sayım, 16. 17. 04. 2021 tarihinde <https://incil.info/kitap/Colde+Sayim/16> adresinden alındı
- Küçük, M. A. (2016). İkonografiden inanca “İsa Mesih'in diriliş/paskalya” süreci”. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(Özel Sayı Aralık), 230-274.
- McDowell, J. ve Larson, B. (2013). *Mesih İsa'nın Tanrısallığı*. (F. Böcek, Çev.) İstanbul: Zirve Yayıncılık.
- McNeill, J. T. (tarih yok). *Calvin Hristiyan dininin temelleri, birinci kitap-yaratan Tanrı hakkında bilgi*. New York: Mubi Yayınları.
- Oktav, Ö. Z. (2019). Suriye krizi, Türkiye- İran'ın çatışan çıkarları ve küresel aktörlerle ilişkileri. R. Akkaş içinde, *Türk-Arap İlişkileri: Çok Boyutlu Güvenlik İnşası* (s. 47-51). İstanbul: TASAM Yayınları.
- Oruç, H. (2014). ABD'nin İsrail-Filistin politikası. 17. 04. 2021 tarihinde researchgate: https://www.researchgate.net/publication/316967531_ABD'nin_Israil-Filistin_Politikasi adresinden alındı
- Özdemir, L. ve Akbaş, Z. (2020). Türkiye-İsrail ilişkilerinin Amerikan dış politikası eksenli değerlendirmesi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 11(1), 48-75.
- Poorthuis, M. (2020). The Messiah on Netflix: Between confusion and inspiration. *American Journal of Humanities and Social Science*, 6, 1-12.
- Ritchie, J., Spencer, L., and O'connor, W. (2003). Carrying out qualitative analysis. J. Ritchie, and J. Lewis içinde, *Qualitative Research Practice-A Guide for Social Science Students and Researchers* (s. 219-262). London: SAGE Publications.
- Russell, D. S. (1964). *The method and message of Jewish apocalyptic*. Philadelphia: Westminster Press.
- Sağlam, Z. (2002). Türkiye-ABD ilişkilerinde Suriye boyutu. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 2(3), 121-133.
- Sarıçioğlu, E. (1997). *Dinlerde Mehdi tasavvurları*. Samsun: Sidre Yayınları.
- Sarıçioğlu, E. (2002). *Başlangıçtan günümüze Dinler Tarihi*. Isparta: Fakülte Kitapevi.
- Seyfeli, C. ve Tanrıkulu, M. (2019). Hristiyanlıkta hayat ağacı: İsa Mesih. *Dicle İlahiyat Dergisi*, 20(2018/2), 16-41.
- Sharghi, A. (2020). ABD'nin Ortadoğu politikası ve IŞİD. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Sümer, G. (2008). Amerikan dış politikasının kökenleri ve Amerikan dış politik kültürü. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 5(19), 119-144.
- Şenol, D., Erdem, S. ve Erdem, E. (2016). IŞİD: Küresel bir terör örgütü. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(2), 277-292.
- Tekin, S. (2020). Molla Halil'e (1754-1843) göre Mesih/İsa'nın nüzulü. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, 237-256.
- Ülker erkan, B. A. (2010). Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasındaki soğuk savaş yıllarında Amerikan dış politikası. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 183-193.
- Waardenburg, J. (2004). Mesih. *TDV İslâm Ansiklopedisi*, 29, 306-309.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

The Examination of the “Messiah” Series in the Context of American Foreign Policy and Religious Images

Pınar BASMACI

Extended Abstract

The three major religions, Judaism, Christianity, and Islam, have the belief in the Messiah. Although it is believed that the Messiah is David in Judaism and Jesus in Christianity, it is thought that the coming Messiah will save the world. Although there is no savior image in Islam, it is accepted that the Messiah is Jesus, as in Christianity. In this context, the study aims to reveal whether the Messiah image is discussed in the context of religious codes in the series, in which the Messiah series is the main theme of the concept of Christ. It is also the problem of the study to reveal what kind of representation there is for Christ. The sample of the study consists of all parts of the series. In the study, in which the descriptive analysis method was used, the series was examined in the context of the concept of Messiah and American foreign policy.

With this perspective, the findings of the study are as follows: In the news about occupied Syria, CNN attributes the rise of ISIS to America’s foreign policy. Because it is claimed that one of the reasons for the spread of ISIS is the result of America’s self-interested and passive foreign policy. In addition to this, the former US Secretary of State’s statement that they did not intervene in ISIS because they tried to overthrow Assad, and the blindfolded Assad poster in the TV series also makes the scene meaningful and reveals the importance of American foreign policy.

While the implication that the Messiah, who appeared in Damascus and marched to Israel, is a Muslim, increases, this point of view changes with the Mossad Agent’s statement to the Mossad Agent that he is originally Jewish, that he is with God, and the discourse of the Father he uses. With this scene, the Messiah includes Christianity and Judaism as well as Muslims but also gives the message that he does not belong to any of them.

The conversation between the Mossad Agent and the CIA Agent about America and Israel, and the statement that if Israel loses, America will lose, too, reinforces the idea that Israel is America’s outpost in the Middle East in the context of America’s foreign policy. In the series, after a child is shot by an Israeli soldier, CNN is reported with a military-blaming language, but the opposite is true in real news, due to America’s lack of a specific foreign policy towards Palestine and its foreign policy, which argues that Israel is using its right of defense.

In addition, the fact that Christ said that he walked with everyone in the court, again reveals that he does not belong to any religion, while the court’s granting the right to asylum despite the pressure points to freedom and democracy, which are among the most important concepts of American foreign policy. However, in his speech in front of the White House, his questioning of America’s understanding of freedom and justice is the series’ critique of America.

While the information found by the CIA about the Messiah raises the question of whether he is the Messiah, on the other hand, references are made to his divine attributes by resurrecting the dead and knowing everything. However, Christ’s statement that returning to the holy books will not save humanity reaffirms Christ’s distance from religions.

In his conversation with the President, his characterization of himself as the word of God points to the divine attributes he believes he has. In addition, he often uses the phrase “Father”, which is in the Christian belief. However, it also uses discourses specific to Islam and Jewish beliefs.

Another important point to be mentioned in the series is the discourse that God wants a flood and God’s disasters such as sandstorms, hurricanes, and floods before their wishes are fulfilled through Christ.

Based on all of these, the fact that the Messiah’s father is Jewish and his mother is a Christian, and he’s saying that he is with God and that he walks with everyone, while it is thought to cover all religions with

the implying that he is Muslim from the rhetoric at the beginning of the series, reveals that he is beyond all religions. His omniscience, resurrection of the dead, and walking on water place him in a superhuman position by ascribing divine attributes to him. On the other hand, in the series where the reality of the Messiah is also questioned, the emphasis is on the fact that the Messiah is a word of God, the image of God, and superhuman.

However, it should be noted that a new image of Christ is created with the Messiah, which corresponds to the concept of Christ in religions and stands in a different place from them. The dominance of the idea of peace with the discourses that the sacred texts will not save anyone and that a new age has begun also points to the new Messiah. In other words, the sole purpose of this new Messiah, who does not praise or criticize any religion, is to bring peace and justice to the world, regardless of the idea that the Messiah, who is a believer in all religions, will come to spread their religion.

In this context, it has been found that a new and supra-religious image of the Messiah was created in the series, and that this Messiah was separate from all religions although it included all religions, and that he did not aim to spread any religion as the word of God but to bring peace to the world. But mainly because of Christ's emphasis on the ideal of freedom, which is the most common thought of American foreign policy, and the key concepts such as opportunity, peace, and democracy, rather than a religious image, it is essentially a representation and spreader of American foreign policy and the embodiment of this policy.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı/ Contribution of Authors

Araştırma tek bir yazar tarafından yürütülmüştür.

The research was conducted by a single author.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

There is no conflict of interest with any institution or person within the scope of the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale iThenticate yazılımıyla taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

This article has been scanned by iThenticate. No plagiarism was detected.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the “Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive” were followed